

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

Corporació municipal, autoritats, Fills Predilectes i Adoptius de Vila-real, honors i distincions de la ciutat, senyores i senyors. Molt bon vesprada a tots.

Quan un pare i una mare estan orgullosos dels seus fills, ho diuen, ho celebren. Volen que tot el veïnat, la família, els amics, siguin sabedors del que el seu fill o filla ha aconseguit. De la mateixa manera, la ciutat de Vila-real també està orgullosa dels seus fills. Ho volem dir ben alt, ho volem celebrar. Volem mostrar com mereixen el nostre reconeixement a aquells que, amb el seu treball constant i probablement sense ni tan sols adonar-se'n, han contribuït a fer millor aquesta gran casa, aquesta gran llar, que és Vila-real per a tots nosaltres.

Aquest és el motiu que ens ha portat hui ací.

La gratitud, va deixar dir la poetessa Emily Dickinson, és l'únic secret que no pot revelar-se per ell mateixa.

Diu un refrany xinès: quan begues aigua, recorda la font.

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

És una obligació de les societats i de les institucions que les representem establir els canals per poder expressar aquesta gratitud. Perquè el reconeixement dels nostres, de la gent que tenim a la vora, és el major estímul i també el millor exemple que podem trobar per seguir avançant.

A Vila-real, tenim la sort immensa de comptar amb un bon grapat d'exemples a seguir. Alguns ens acompanyeu aquesta nit. Sou els nostres fills adoptius i predilectes: Mossèn Guillermo Sanchis, Manuel i Héctor Colonques, Fernando Roig, Julián Garcia Candau. Gràcies per acompanyar-nos en un acte tan especial com aquest, en el que fem encara més gran la nostra família. Una salutació també i el nostre agraïment més sincer a José Gómez Mata i Rafael Beltrán Moner, que per motius personals no han pogut assistir, però que segur comparteixen els millors desitjos per a la nostra homenatjada.

Tots vosaltres, juntament amb els Fills Predilectes i Adoptius que ha donat la nostra història –Vicente Llorens Poy, José Soriano, el cardenal Tarancón, el campió Llorens, Angelina Abad...-, sou eixe espill en el qual Vila-real es mira. I la imatge que ens retorna el mirall

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

és la d'una ciutat empenedora, inquieta, solidària i justa. Una societat que s'ha reinventat a ella mateixa quan ha sigut necessari, per fer front a les adversitats de la única manera que es pot: innovant. Buscant solucions diferents als reptes i les situacions noves.

Dolores Cortés Goterris sap millor què ningú què significa innovar. Reinventar-se. Obrir-se camí en un entorn hostil i ple d'obstacles. I fer-ho, a més, des d'una actitud humil i senzilla. Quasi de sorpresa davant la revolució que els seus modestos vestits de bany van suposar per a la història de la moda.

Mai no vaig somniar amb l'èxit. Vaig treballar per arribar a ell,
va dir Estée Lauder, un altre dels grans noms de la indústria de la bellesa.

I així ho va fer Dolores Cortés. Fent el que millor sabia fer, cosir, la nostra Filla Predilecta va crear el primer vestit de bany elàstic. Potser ara, quan la moda de bany ens ofereix tants models i possibilitats per capbussar-nos baix l'aigua, no som plenament conscients del que

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

Dolores Cortés, una vila-realenca de família llauradora, va aconseguir. Abans que existira la licra ni cap tipus de teixit elàstic, la nostra Filla Predilecta Lola va idear, amb imaginació i molta destresa, un vestit de bany que s'adaptava al cos i no canviava de forma ni augmentava de pes una vegada mullat. Des dels primers dissenys dels anys 1930 ningú abans ho havia aconseguit.

Dolores Cortés no pretenia fer història. Només necessitava un vestit de bany que no li resultara incòmode en els estius a la platja de Benicàssim. No existia; així que el va inventar. Tan fàcil i tan difícil. Això és innovar: donar noves respostes i solucions als nous problemes i reptes.

Com totes les genialitats, la senzillesa de l'invent amaga la seua grandesa. Ningú, fins aleshores, havia pensat en usar goma en lloc de fil per frunzir la tela del folre de les americanes i confeccionar un vestit de bany únic, funcional i estètic a la vegada. Això és el que identifica les ments brillants com la de Dolores Cortés: la capacitat de detectar les oportunitats, obrir la ment davant els problemes i aportar solucions noves des de la creativitat; però no quedar-se ací, sinó fer

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

créixer la idea i convertir la genialitat en un negoci pròsper, una empresa que dóna treball a prop d'un centenar de persones, en la majoria dones. Així és com una ciutat avança: amb gent com Dolores, innovadora i emprenedora, capaç de convertir una idea en una oportunitat de generar economia i treball.

Una empresa familiar que ha aguantat les adversitats amb valentia i coratge; que s'ha mantés amb fermesa durant la greu crisi que hem passat i que pareix que, poquet a poquet, anem superant. Ara el que toca és garantir que la recuperació arribe a totes i a tots.

I és que Lola és com les bones capitanes de vaixell. Cap mariner haguera arribat mai a cap port si tinguera por a la tempesta. La tempesta forma part del viatge i pensar, com diu la cançó, que després de la tempesta sempre arriba la calma, ens fa més forts en la tempesta i ens prepara per aprofitar la calma.

Res de tot açò hauria estat possible sense la família. Des de Vicente i Dolores, els teus pares, a Carolina i Óscar, els teus nets. I, per suposat, Pascual, company, còmplice i suport indiscutible en aquesta

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

aventura. I Dolores, filla i successora, amb qui, juntament amb José Colomer, la marca Dolores Cortés segueix creixent i té assegurat un futur més que prometedor.

Dolores ha sabut seguir l'exemple de sa mare i, podent dedicar-se a una altra cosa amb comoditat, ha triat continuar en el projecte familiar. Navegar arreu del món. Tota una sort per a tots nosaltres comptar amb gent tan valenta i compromesa com vosaltres.

Però el de hui no és només un homenatge a la gran empresària que ha sigut Dolores Cortés. És un homenatge, sobretot, a la persona. A l'ésser humà. A aquella xiqueta que va haver de fer-se càrrec de la casa en morir son pare, en els temps dolorosos de la postguerra civil. Sense més patrimoni que la destresa amb el fil i l'agulla i una capacitat de treball i de sacrifici heretada de la tradició llauradora de sa casa que tant ha marcat la nostra ciutat. Valors de la tradició llauradora als quals devem tant i, sense els quals, Vila-real i el nostre èxit no es podrien entendre de la manera que hem prosperat.

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

Aquella jove que cosia pels matins i ensenyava per les vesprades, no va deixar mai de formar-se i d'aprendre. I, el que és més important, ajudar a formar-se a gent que no n'havia tingut mai l'oportunitat. De la biografia de Dolores Cortés, potser és això el que més sobta, per desconegut: com, amb només 16 anys, estableix una xicoteta acadèmia per poder ensenyar a llegir i escriure els joves soldats que havien de deixar el poble per anar a fer la mili. Açò sí és el que es denomina una dona emprenedora.

Aquest amor per la docència, per l'educació, apropa Dolores Cortés a l'altra Filla Predilecta de la nostra ciutat, la mestra i escriptora Angelina Abad. Una altra dona avançada al seu temps, que, como la nostra homenatjada, va fer bona la màxima de la pensadora Simone de Beauvoir:

El feminisme és una forma de viure individualment i de lluitar col·lectivament

No vull passar per alt l'escassetat de dones en l'elenc d'honors de Vila-real. De les 45 distincions atorgades al llarg de la història a

personalitats i entitats de la nostra ciutat, només dues –Angelina i Dolores- són dones. Aquesta circumstància atorga encara més valor a aquest nomenament. Però, per damunt de tot, demostra la discriminació patida per la dona al llarg del temps. La necessitat de lluitar per la igualtat i el camí que queda encara per recórrer.

Si despuntar en qualsevol àmbit de la vida és difícil, fer-ho quan eres dona i en una època que restringeix el teu paper a l'àmbit domèstic és un mèrit doble. El món de l'empresa, i Dolores Cortés ho sap millor que ningú, vesteix jaqueta i corbata. Si això encara és així hui dia, molt més ho era en aquells anys en què la nostra Filla Predilecta muntava en *l'amotet* per repartir les comandes, davant la sorpresa i fins i tot l'escàndol del veïnat. Quan viatjava a Barcelona per vendre les seues peces i ho havia de fer quasi d'amagat o quan es va posar una perruca i unes ulleres de sol per convertir-se, d'incògnit, en la primera model de banyadors de la seua pròpia marca.

De nou, no pretenia ser un acte de rebel·lia ni un atac a la moralitat de l'època. Només un exercici del més pur sentit comú. “*En aquella època no hi havia models i algú*”, ha explicat Dolores en més d'una

ocasió, “*havia de posar-se el banyador per promocionar-lo*”. S’havia de fer i no ho va dubtar.

La dona ha sigut fonamental per al desenvolupament de la nostra societat. Per desgràcia, en un segon plànol. En un dia com el de hui, m’agradaria recordar, junt amb Lola, totes les dones vila-realenques. Com, per exemple, les dones dels magatzems. Què hauria sigut Vila-real sense elles? O sense Dolores Cano, la matrona, que ara dóna nom al centre de salut del Pilar? Llegia l’altra dia com Vila-real va millorar les dades de mortalitat gràcies a les mans de dones pioneres com aquesta altra Lola, Dolores Cano. Tenim molt de camí encara per davant per fer justícia i ficar les nostres dones al lloc que es mereixen. Junts anem a treballar per a fer-ho.

Aquesta va ser i és Dolores Cortés: dona creativa, emprenedora, pràctica i valenta. Una pionera que va comptar amb el millor suport imaginable: el del seu home, Pascual Font. Gràcies a ell i a la seua capacitat per adaptar les màquines de cosir a les necessitats creatives de Dolores, l’aventura del primer vestit de bany ‘elastitzat’ va poder esdevenir en l’empresa capdavantera que segueix sent hui.

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

Primer, comptant amb les veïnes del poble per cosir a les seues cases i fins i tot amb les monges del convent de les clarisses; després, convertint sa casa en el primer taller de Confecciones de Artesania, la seua primera empresa, al 1957. Després va arribar Docor SA i, finalment, en 1980, Dolores Font Cortés Societat Anònima, baix la batuta de la seua filla.

En tot aquest temps, més de 60 anys, la marca Dolores Cortés no ha deixat mai de ser de Vila-real i per a Vila-real. Des d'ací, des del centre de producció situat al carrer del Pare Lluís Maria Llop, els vestits de bany hereus d'aquesta vila-realenca incomparable estan presents en 15 països, amb una desena de tendes pròpies repartides per tot l'Estat espanyol i presència en les passarel·les més importants del món. Cibeles, Gaudí, València, Miami... Fins i tot podem dir que és olímpica, perquè va ser amb els vestits de la marca Dolores Cortés que les xiques de la selecció espanyola de natació sincronitzada van pujar al pòdium dels Jocs Olímpics de Londres. Un premi a la constància i la visió d'aquella jove que, amb només 19 anys, obria la seua primera merceria del carrer de Santa Llúcia.

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

Aquesta història de superació i realització personal, com no podia ser d'altra manera, ha rebut els reconeixements i els premis més rellevants. La Medalla d'Or al Mèrit en el Treball, el premi a la trajectòria empresarial de la Universitat Jaume I, el premi Nova a la Dona Emprenedora i un llarg etcètera fins arribar a la vintena de guardons que atresora.

Mancava, però, el reconeixement de la seua ciutat. La ciutat que la va veure nàixer; la que va vestir els primers banyadors elàstics de Dolores Cortés. La que guarda la història d'aquesta dona excepcional i visionària, que s'ha fet un nom propi en el complicat món de la moda sense deixar mai de costat el que de veritat importa: les persones. Aquesta és la filosofia que l'ha empentat tots aquests anys i que en els últims temps l'ha portat a bolcar-se en activitats i iniciatives solidàries.

Com va dir Santa Teresa de Calcuta:

De vegades sentim que el que fem és només una gota enmig de la mar; però la mar seria menys sense eixa gota

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

Lola és una dona amb profundes creences religioses, valors... que no falta mai a la capella de la nostra patrona, la Mare de Déu de Gràcia, a sant Pasqual i al nostre Crist de l'Hospital, com a ella li agrada dir-me sempre que pot. Amb 91 anys, mai no diu que no a cap esdeveniment, activitat o campanya solidària, sempre pendent i participant en tot allò que es fa al seu poble. Perquè, per damunt d'aquesta extraordinària dona, d'aquest extraordinari personatge per a la nostra sort col·lectiva, està la xiqueta que jugava a la creu d'Aliaga i als carrers del barri de l'Hospital. Enamorada del seu poble, que no oblida mai els seus orígens; la font de la que beu i ha begut.

Dolores Cortés és, doncs, un exemple viu del que és Vila-real i la seua gent: amb arrels a la terra però la mirada al cel. Una dona, capaç de trencar barreres sense perdre el somriure i la humilitat, des de l'esforç i el sacrifici, però amb la innovació per bandera.

Tres coses tenim en comú, Dolores i jo: el nostre barri, el Crist de l'Hospital; l'estima per Vila-real; i una forma de ser emprenedora, que mai no es rendeix davant les adversitats i els problemes. Com diríem al poble, Lola, els dos som uns "cabuts".

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

La trajectòria empresarial, la qualitat humana, l'exemple de superació que ha estat la seua vida, són mèrits més que suficients per atorga-li hui les credencials de Filla Predilecta de Vila-real. Un nomenament pel qual vull agrair també tots els grups amb representació a l'Ajuntament, que, amb el seu suport, reflecteixen el reconeixement també unànime de tota la ciutat. Els teus veïns, la teua gent.

Gràcies també al regidor de Cultura, instructor de l'expedient, i al personal de l'Auditori i del departament de Protocol per l'organització d'aquest acte. Un homenatge senzill i modest que vol ser, sobretot, un agraïment a Dolores Cortés i la seua família per l'estima cap a Vila-real. Per seguir fent gran el nom de la nostra ciutat, per haver sigut una part tan important de la nostra història i ser una peça clau també en el nostre futur.

Gràcies per treballar per Vila-real, per obrir un camí a les dones que fins aleshores els estava vedat, per contribuir, de manera desinteressada, a fer cada vegada més gran la nostra ciutat.

A tots vostès, moltes gràcies també per la seua assistència i atenció.

NOMENAMENT DE DOLORES CORTÉS, FILLA PREDILECTA DE VILA-REAL

Acabe amb una cita de la major referència mundial de la moda. Un crit a la llibertat i la superació:

Si has nascut sense ales, no faces res per impedir que et cresquen. Coco Chanel

Molt bona nit a tots